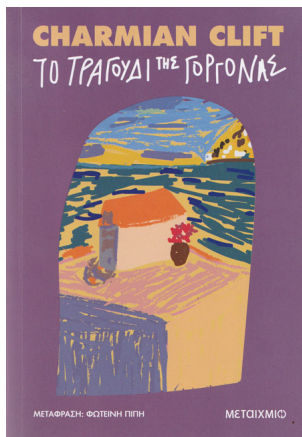

Κατέφθασε σε ένα από εκείνα τα πρωινά που δεν έχει αποφασιστεί αν έχει έρθει η άνοιξη και εναποτέθηκε, ως ευγενική χειρονομία, στην τραπεζαρία με λίγα λόγια από τον προσφέροντα. Τρία βράδια αργότερα, ενώ ακόμα οι δροσιές επέμεναν, γύρισα και την 360^η και τελευταία σελίδα.

Μου ήταν παντελώς άγνωστη τόσο η προσωπική πορεία, όσο και η λογοτεχνική δημιουργία της συγγραφέως. Υπάρχει κάτι το πολύ ξεχωριστό και στα δύο, το οποίο δυστυχώς, έκλεισε πρώιμα και άσχημα. Ακόμα και αυτό όμως περιέκλειε τη γοητεία της διαφορετικότητας που, εκ των πραγμάτων, λίγοι ακολουθούν.

Γεννημένη στην Αυστραλία το '23, παντρεύεται στα 24 της τον συγγραφέα George Johnstone και καθώς γίνονται αρκετά γνωστοί στο χώρο τους πηγαίνουν το '49 στο Λονδίνο για περισσότερες επαγγελματικές ευκαιρίες. Με δυο παιδιά πλέον, αποφασίζουν να μετακομίσουν στην Κάλυμνο. Από το city στην Κάλυμνο του '54 για να γράψουν απερίσπαστοι. Τι απόφαση!

Κάθονται οκτώ μήνες και «το τραγούδι της γοργόνας» είναι η διήγηση αυτής της περιόδου. Η συγγραφέας αντιλαμβάνεται άμεσα τον παλμό του τόπου, την καθημερινότητα των ανθρώπων και μια σπάνια λεπτότητα τα καταγράφει. Ξεπερνά ταχέως το πολιτιστικό σοκ της μετάβασης και ξετυλίγει ένα είδος ευτυχίας μέσα από τα χαλάσματα της φτώχειας του νησιού και των σακατεμένων ναυτικών

από την αδυσώπητη εργασία συλλογής σφουγγαριών.

Καταγράφει με δαντελένια γλώσσα, με πλούσιες εκφράσεις που συνηθίζουν οι Αγγλοσάξωνες, συχνά βουτηγμένη σε πλήθος στοιχείων και αντίστοιχες ιστορικές γνώσεις. Δεν αργεί να φανερώσει θαυμασμό για ότι εμφανίζεται μπροστά της.

Κατανοεί με χάρη και σεβασμό το θρησκευτικό θέμα, τις πρωτόγνωρες τελετές της ορθοδοξίας, ξεπερνά με άνεση τις δεισιδαιμονίες και αποτυπώνει σθεναρά, ανθρώπινα την αλληλεγγύη της περήφανης φτώχειας που αντίκρισε.

Χωρίς να γίνεται ποτέ κολακευτική, σχεδόν σε αναγκάζει αν όχι να ερωτευτείς, τουλάχιστον να αισθανθείς μια θερμή έλξη για το χωροχρόνο που περιγράφει. Με τις πίκρες, τις χαρές και κάποια ξεκαρδιστικά περιστατικά, απότοκα της μίξης δυο τόσο διαφορετικών κόσμων.

Αισθάνεται δικαίωση και βαθιά ευγνωμοσύνη για την ευκαιρία που έδωσε στα παιδιά της να ζήσουν σε ένα τόσο αλλόκοτο περιβάλλον από αυτό που είχαν μέχρι τότε βιώσει. Παρ' όλες τις δυσκολίες προσαρμογής, τα παιδιά (Martin & Shane ή ο Μάρτης & η Σέι για τους ντόπιους), εγκλιματίζονται γρήγορα και κοινωνικά αφομοιώνονται απολύτως, σε μια ευτυχισμένη περίοδο της ζωής τους, όπως το περιγράφει.

Για την πατριαρχία που υφίσταται στο νησί και ασφαλώς στην ευρύτερη ελληνική επικράτεια, έχει τις απορίες της και αμφιταλαντεύεται ανάμεσα από τη γυναικεία και ανδρική επικράτηση, όπως την αντιλαμβάνεται μέσα από την καθημερινότητα.

Δυο παράγραφοι αποτελούν, δυο από τα πιο πυκνά αποστάγματα της Καλύμνιας εμπειρίας της:

«Νοιώθαμε τόσο ήρεμοι και άνετοι με τη δουλειά μας όσο δεν είχαμε νιώσει εδώ και χρόνια απλά και μόνο επειδή είχε σταματήσει η τυρρανία του χρόνου».

«Και παρότι πότε – πότε αναπολούσα με κάποια νοσταλγία τις ανέσεις και τα κομφορ του πολιτισμού, ήξερα από την εμπειρία μου ότι η εργασία δεν καταργείται από τα μηχανήματα, ότι η διασκέδαση δεν προκύπτει από το πάτημα ενός κουμπιού και ότι η άνεση δεν αποκτιέται με προγράμματα αποπληρωμής με δόσεις».

Είναι ένα βαθιά συγκινητικό βιβλίο, που ενώ αναδεικνύει τις τόσο διαφορετικές με τις δυτικές αξίες του τόπου, δίχως να κολακεύει τίποτα και κανένα, αφήνει μια διάχυτη γλύκα, μια ουσιαστική αγάπη για ότι έζησε. Τόσο γνήσια ελληνικό.

Η ίδια δυστυχώς δεν θα ζήσει πέρα από το 45^ο έτος της, υποτασσόμενη στις ευαισθησίες της.